

შპს “ შავი ზღვის აკვაკულტურის კომპანია “

2022 წლის ფინანსური ანგარიშგება

## სარჩევი

|                                                        |   |
|--------------------------------------------------------|---|
| ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება                     | 3 |
| მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება | 4 |
| კაპიტალში ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება              | 5 |
| ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები         | 6 |

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება  
2022-2021-2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით

| ლარი<br>აქტივები                                                                            | 2,022             | 2,021             | 2,020             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| ფული და ფულის ეკვივალენტები                                                                 | 45,665            | 144,866           | 21,776            |
| სავაჭრო მოთხოვნები                                                                          | 3,347,425         | 49,591            | 42,454            |
| გადახდილი ავანსები და დარიცხული მისაღები შემოსავალი                                         | 36,979            | 84,193            | 55,397            |
| მარაგები                                                                                    | 460,873           | 3,611,632         | 111,327           |
| სხვა მიმდინარე აქტივები                                                                     | 175               | 650,178           | 2,459,980         |
| სხვა არამატერიალური აქტივები                                                                | 1,182             | 1,587             | 1,992             |
| ძირითადი საშუალებები                                                                        | 5,814,467         | 6,571,221         | 6,568,909         |
| ინვესტიციები სხვა საწარმოთა წილობრივ ინსტრუმენტებში                                         | -                 | 0                 | 0                 |
| სხვა გრძელვადიანი აქტივები                                                                  | 1,311,368         | 1,414,852         | 1,403,638         |
| <b>სულ აქტივები</b>                                                                         | <b>11,018,135</b> | <b>12,528,120</b> | <b>10,665,473</b> |
|                                                                                             | -                 | 0                 | 0                 |
| <b>ვალდებულებები</b>                                                                        | -                 | 0                 | 0                 |
| სავაჭრო ვალდებულებები                                                                       | 3,524,561         | 2,670,064         | 400,089           |
| ვალდებულებები თანამშრომელთა მიმართ                                                          | 13,393            | 0                 | 8                 |
| საგადასახადო ვალდებულებები                                                                  | -                 | 0                 | 0                 |
| გამოუმუშავებელი შემოსავალი                                                                  | -                 | 0                 | 65,204            |
| მიმდინარე სასესხო ვალდებულებები                                                             | 462,764           | 611,209           | 738,184           |
| გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები                                                          | 355,133           | 866,918           | 1,824,636         |
| სხვა ვალდებულებები                                                                          | -                 | 246               | 0                 |
| <b>სულ ვალდებულებები</b>                                                                    | <b>4,355,851</b>  | <b>4,148,438</b>  | <b>3,028,121</b>  |
|                                                                                             | -                 | 0                 | 0                 |
| <b>საკუთარი კაპიტალი</b>                                                                    | -                 | 0                 | 0                 |
| სააქციო კაპიტალი (შპს-ს შემთხვევაში 'კაპიტალი', კოოპერატივის შემთხვევაში 'საპაიო კაპიტალი') | 15,800,201        | 15,679,719        | 15,570,679        |
| დაგროვილი (ზარალი)/მოგება                                                                   | (9,137,917)       | (7,300,038)       | (7,933,328)       |
| <b>სულ საკუთარი კაპიტალი</b>                                                                | <b>6,662,284</b>  | <b>8,379,681</b>  | <b>7,637,352</b>  |
| <b>სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები</b>                                               | <b>11,018,135</b> | <b>12,528,119</b> | <b>10,665,473</b> |

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და განთავსებულია 7-32 გვერდებზე.

2022-2021-2020 31 დეკემბერს დასრულებული წლის  
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

| ლარი                                                                        | 2,022              | 2,021              | 2,020              |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან                                              | 3,396,351          | -                  | 19,497             |
| შემოსავლები მომსახურებიდან                                                  | 431,254            | 219,049            | 423,935            |
| რეალიზებული პროდუქციის<br>თვითღირებულება                                    | (3,183,379)        | -                  | (17,814)           |
| <b>საერთო მოგება</b>                                                        | <b>644,226</b>     | <b>219,049</b>     | <b>425,618</b>     |
| დასაქმებულთა ანაზღაურება                                                    | (273,631)          | (280,891)          | (385,860)          |
| ცვეთა და ამორტიზაცია                                                        | (768,411)          | (697,509)          | (663,607)          |
| საპროცენტო შემოსავლები                                                      | 76,999             | 88,866             | 93,301             |
| საპროცენტო ხარჯები                                                          | (81,121)           | (150,015)          | (220,735)          |
| იჯარის ხარჯი                                                                | (4,432)            | (13,890)           | (31,337)           |
| ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო<br>ხარჯი                                 | (2,144,819)        | (1,033,788)        | (341,024)          |
| <b>სულ საოპერაციო ხარჯები</b>                                               | <b>(3,195,414)</b> | <b>(2,087,227)</b> | <b>(1,549,262)</b> |
| <b>საოპერაციო მოგება</b>                                                    | <b>(2,551,188)</b> | <b>(1,868,178)</b> | <b>(1,123,644)</b> |
| <b>გაუფასურების ხარჯი:</b>                                                  | -                  | -                  | -                  |
| ფინანსური აქტივები                                                          | (26,682)           | -                  | -                  |
| მარაგები                                                                    | 435,213            | 2,489,221          | -                  |
| წმინდა დანაკარგი სავალუტო<br>ოპერაციებიდან                                  | 294,896            | 12,246             | (176,371)          |
| სხვა წმინდა არასაოპერაციო შემოსავალი                                        | 9,882              | -                  | 17,965             |
| <b>წლის ზარალი მოგების გადასახადამდე<br/>და ზარალი და სხვა სრული ზარალი</b> | <b>(1,837,879)</b> | <b>633,289</b>     | <b>(1,282,050)</b> |

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მათი სახელით ხელმოწერილია 2023 წლის 16 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ.

კაპიტონ ბაბილუა  
დირექტორი

ეკატერინე დობორჯგინიძე  
მთავარი ბუღალტერი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და განთავსებულია 7-32 გვერდებზე.

2022-2021-2020 31 დეკემბერს დასრულებული წლის  
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

| ლარი                                                                        | 2,022              | 2,021              | 2,020              |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან                                              | 3,396,351          | -                  | 19,497             |
| შემოსავლები მომსახურებიდან                                                  | 431,254            | 219,049            | 423,935            |
| რეალიზებული პროდუქციის<br>თვითღირებულება                                    | (3,183,379)        | -                  | (17,814)           |
| <b>საერთო მოგება</b>                                                        | <b>644,226</b>     | <b>219,049</b>     | <b>425,618</b>     |
| დასაქმებულთა ანაზღაურება                                                    | (273,631)          | (280,891)          | (385,860)          |
| ცვეთა და ამორტიზაცია                                                        | (768,411)          | (697,509)          | (663,607)          |
| საპროცენტო შემოსავლები                                                      | 76,999             | 88,866             | 93,301             |
| საპროცენტო ხარჯები                                                          | (81,121)           | (150,015)          | (220,735)          |
| იჯარის ხარჯი                                                                | (4,432)            | (13,890)           | (31,337)           |
| ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო<br>ხარჯი                                 | (2,144,819)        | (1,033,788)        | (341,024)          |
| <b>სულ საოპერაციო ხარჯები</b>                                               | <b>(3,195,414)</b> | <b>(2,087,227)</b> | <b>(1,549,262)</b> |
| <b>საოპერაციო მოგება</b>                                                    | <b>(2,551,188)</b> | <b>(1,868,178)</b> | <b>(1,123,644)</b> |
| <b>გაუფასურების ხარჯი:</b>                                                  | -                  | -                  | -                  |
| ფინანსური აქტივები                                                          | (26,682)           | -                  | -                  |
| მარაგები                                                                    | 435,213            | 2,489,221          | -                  |
| წმინდა დანაკარგი სავალუტო<br>ოპერაციებიდან                                  | 294,896            | 12,246             | (176,371)          |
| სხვა წმინდა არასაოპერაციო შემოსავალი                                        | 9,882              | -                  | 17,965             |
| <b>წლის ზარალი მოგების გადასახადამდე<br/>და ზარალი და სხვა სრული ზარალი</b> | <b>(1,837,879)</b> | <b>633,289</b>     | <b>(1,282,050)</b> |

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მათი სახელით  
ხელმოწერილია 2023 წლის 16 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ.

კაპიტონ ბაბილუა  
დირექტორი

ეკატერინე დობორჯგინიძე  
მთავარი ბუღალტერი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან  
ერთად, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და განთავსებულია 7-32 გვერდებზე.

| ლარი                                             | საწესდებო<br>კაპიტალი | აკუმულირებული<br>ზარალი | სულ საკუთარი<br>კაპიტალი |
|--------------------------------------------------|-----------------------|-------------------------|--------------------------|
| ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით           | 15,679,719            | (7,300,039)             | 8,379,680                |
| ზარალი და სხვა სრული ზარალი წლის<br>განმავლობაში |                       |                         | -                        |
| ზარალი განკუთვნილი:                              |                       |                         | -                        |
| საწარმოს მფლობელთათვის                           |                       | (1,837,879)             | (1,837,879)              |
| საწესდებო კაპიტალში მომხდარი<br>ცვლილებები       | 120,482               |                         | 120,482                  |
| ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის<br>მდგომარეობით     | <b>15,800,201</b>     | <b>(9,137,918)</b>      | <b>6,662,283</b>         |

| შენიშვნა                                                | გვერდი | შენიშვნა                                    | გვერდი |
|---------------------------------------------------------|--------|---------------------------------------------|--------|
| 1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო                       | 7      | 14. ძირითადი საშუალებები                    | 14     |
| 2. მომზადების საფუძვლები                                | 8      | 15. სხვა გრძელვადიანი აქტივები              | 14     |
| 3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა                         | 8      | 16. სავაჭრო ვალდებულებები                   | 15     |
| 4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება               | 8      | 17. საკუთარი კაპიტალი                       | 15     |
| 5. შემოსავალი გაყიდული საქონლიდან                       | 9      | 18. კაპიტალის მართვა                        | 15     |
| 6. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება                     | 9      | 19. ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში          | 16     |
| 7. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები           | 10     | 20. სესხები                                 | 16     |
| 8. ფული და ფულის ეკვივალენტები                          | 11     | 21. რეალური ღირებულებები და რისკების მართვა | 17     |
| 9. სავაჭრო მოთხოვნები                                   | 11     | 22. პირობითი ვალდებულებები                  | 22     |
| 10. გადახდილი ავანსები და დარიცხული მისაღები შემოსავალი | 11     | 23. დაკავშირებული მხარეები                  | 23     |
| 11. მარაგები                                            | 12     | 24. შემდგომი მოგვლენები                     | 23     |
| 12. სხვა მიმდინარე აქტივები                             | 12     | 25. შეფასების საფუძვლები                    | 23     |
| 13. არამატერიალური აქტივები                             | 13     | 26. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები     | 24     |

## 1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

### (ა) ბიზნეს გარემო

#### საქართველოს ბიზნეს გარემო

კომპანიას საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი კომპანიებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისგან.

### (ბ) საზოგადოება და საქმიანობა

შპს „ შავი ზღვის აკვაკულტურის კომპანია ” წარმოადგენს საქართველოში რეგისტრირებულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, როგორც ამას განმარტავს „საქართველოს კანონი მეწარმეთა შესახებ“. კომპანია რეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივლისს.

კომპანიის იურიდიული მისამართია საქართველო, ქ. ფოთი, მემედ აბაშიძის ქუჩა, N43

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა თევზის მოშენება და რეალიზაცია, როგორც ადგილობრივ ბაზრებზე, ასევე საზღვარგარეთის ბაზრებზე. კომპანია საქმიანობას ეწევა საკუთარი ქარხნის ტერიტორიაზე -ქ. ფოთი, მემედ აბაშიძის ქუჩა, N43.

კომპანიის მფლობელების სტრუქტურა შემდეგია:

| მფლობელები              | ამ ფინანსური<br>ანგარიშგების წარსადგენად<br>ნების დართვის<br>თარიღისთვის, % | 2022 წლის 31<br>დეკემბრისთვის<br>ფლობილი წილი,<br>% | 2022 წლის 1 იანვრისთვის<br>ფლობილი წილი, % |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| სულხან პაპაშვილი        | 80%                                                                         | 80%                                                 | 80%                                        |
| შპს ზღვის<br>პროდუქტები | 10%                                                                         | 10%                                                 | 10%                                        |
| შპს პალიასტომი-<br>2004 | 10%                                                                         | 10%                                                 | 10%                                        |
|                         | <b>100%</b>                                                                 | <b>100%</b>                                         | <b>100%</b>                                |

კომპანიის ძირითადი დაფინანსება მიღებულია მფლობელებისგან და საკრედიტო ორგანიზაციებისგან და საკრედიტო განფენილობაც არის მათ მიმართ. შედეგად, კომპანია ეკონომიკურად დამოკიდებულია მფლობელებზე და მისი საქმიანობა მჭიდროდაა დაკავშირებული მათ მოთხოვნებთან.

მფლობელებს აქვთ დისკრეციული შესაძლებლობა, პირდაპირ ჩაერიონ კომპანიის საოპერაციო საქმიანობის მართვაში თავიანთი სარგებლის მიღების მიზნით. მათ ასევე აქვთ სხვა ბიზნეს ინტერესები კომპანიის გარეთ.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განმარტებულია შენიშვნაში 24.

## 2. მომზადების საფუძვლები

### (ა) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტის (მსს ფასს) შესაბამისად.

შესაბამისად, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება, მომზადებულია ხელმძღვანელობის მიერ, იმ სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების ცოდნის გამოყენებით, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ძალაში იქნება 2022 წლის 31 დეკემბერს, ასევე იმ, სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებით, რომლებიც გამოყენებულ იქნება კომპანიის მსს ფასს-ების შესაბამისად მომზადებულ სრულ ფინანსური ანგარიშგების კომპლექტში.

## 3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („GEL“), რომელიც წარმოადგენს კომპანიის სამუშაო ვალუტას და რომელშიც მოცემული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია. ყველა ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ლარში თუ სხვანაირად არ არის მითითებული.

## 4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

მსს ფასს-ის შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლების და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ხელმძღვანელობის აზრით, არ არსებობს კრიტიკული მსჯელობები გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ, რომელთაც აქვთ მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და არ არსებობს დაშვებებთან და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობები, რომლებიც წარმოშობს არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვან რისკს მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

### რეალური ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და ინფორმაცია საჭიროებს რეალური ღირებულების განსაზღვრას, როგორც ფინანსური, ისე - არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის. რეალური ღირებულება განსაზღვრულია შეფასების და განმარტებითი შენიშვნების მიზნებისთვის.

რეალური ღირებულება დაჯგუფებულია რეალური ღირებულების იერარქიაში სხვადასხვა დონეების მიხედვით იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- დონე 1: აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული).
- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლებელია რეალური ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ რეალური ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, რეალური ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

რეალური ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 21 რეალური ღირებულებები და რისკების მართვა.

## 5. შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან

| ლარი                              | 2022             | 2021           | 2020           |
|-----------------------------------|------------------|----------------|----------------|
| შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან    | 3,396,351        | 0              | 19,497         |
| შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან | 380,807          | 199,954        | 399,323        |
| შემოსავალი იჯარიდან               | 50,446           | 19,096         | 24,612         |
| <b>სულ შემოსავალი</b>             | <b>3,827,605</b> | <b>219,049</b> | <b>443,432</b> |

## 6. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

| ლარი                             | 2022               | 2021 | 2020            |
|----------------------------------|--------------------|------|-----------------|
| გაყიდული საქონლის თვითღირებულება | (3,183,379)        |      | (17,814)        |
|                                  | <b>(3,181,357)</b> |      | <b>(17,814)</b> |

## 7. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი

| ღრე                                               | 2,022            | 2,021            | 2,020          |
|---------------------------------------------------|------------------|------------------|----------------|
| აუდიტორული /საკონსულტაციო მომსახურების            | 4,155            | 4,520            | 5,750          |
| ბანკის საკომისიო                                  | 4,690            | 4,854            | 575            |
| სესხის წინსწრებით დაფარვის საკომისიო              | -                | -                | 59,999         |
| გადაზიდვის ხარჯები                                | -                | 7,359            | 191            |
| დაზღვევა                                          | -                | -                | 4,767          |
| დანახარჯი მზა პროდუქციაზე                         | -                | 31,145           |                |
| მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული დანახარჯები | 37,314           | 73,967           | 61,065         |
| საწვავი                                           | 32,471           | 27,146           | 10,930         |
| კომუნალური გადასახადები                           | 182,479          | 76,336           | 61,652         |
| კავშირგაბმულობის ხარჯი                            | 1,440            | 1,440            | 1,440          |
| მივლინების ხარჯი                                  | -                | -                |                |
| რემონტი                                           | 16,290           | 26,229           | 15,388         |
| საპორტო მოსაკრებელი                               | -                | -                |                |
| საგადასახადო ხარჯი                                | 50,570           | 56,327           | 64,930         |
| ჰიდროგრაფიული სამსახურის ხარჯები                  | -                | -                |                |
| რეგისტრაციის ხარჯი                                | -                | -                | 8,859          |
| წარმოადგენლობითი ხარჯი                            | -                | -                | 9,889          |
| დანახარჯები თევზის მოვლასა და კვებაზე             | 1,780,212        | 690,050          |                |
| სხვა ხარჯი                                        | 35,198           | 34,415           | 35,591         |
| <b>სულ</b>                                        | <b>2,144,819</b> | <b>1,033,787</b> | <b>341,024</b> |

## 8. ფული და ფულის ეკვივალენტები

| ლარი                                        | 31 დეკემბერი 2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|---------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| ნაღდი ფული                                  | 108               | 141               | 4,877             |
| ფულადი ნაშთები ბანკებში                     | 45,557            | 144,725           | 16,899            |
| <b>ჯამი ფული და ფულის<br/>ეკვივალენტები</b> | <b>45,665</b>     | <b>144,866</b>    | <b>21,776</b>     |

## 9. სავაჭრო მოთხოვნები

| ლარი                                           | 31 დეკემბერი 2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| სავაჭრო მოთხოვნები<br>ადგილობრივ მომხმარებელზე | 3,347,425         | 49,591            | 42,454            |
| სავაჭრო მოთხოვნები უცხოელ<br>მომხმარებელზე     |                   |                   |                   |
|                                                | <b>3,347,425</b>  | <b>49,591</b>     | <b>42,454</b>     |

## 10. გადახდილი ავანსები და დარიცხული მისაღები შემოსავლი

| ლარი                                            | 31 დეკემბერი 2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|-------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| გადახდილი ავანსები<br>ადგილობრივ მომწოდებლებთან | 13,487            | 60,702            | 23,491            |
| გადახდილი ავანსები უცხოელ<br>მომწოდებლებთან     | 23,491            | 23,491            | 31,906            |
|                                                 | <b>36,979</b>     | <b>84,193</b>     | <b>55,397</b>     |

## 11. მარაგები

| ლარი | 31 დეკემბერი 2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|------|-------------------|-------------------|-------------------|
|------|-------------------|-------------------|-------------------|

|                                   |                |                  |                |
|-----------------------------------|----------------|------------------|----------------|
| მზა პროდუქცია (ბიოლოგიური აქტივი) | 243,945        | 2,913,092        | 0              |
| მზა პროდუქცია (შეძენილი)          |                | 79,019           | 12,995         |
| სხვა                              | 216,928        | 619,521          | 98,332         |
| <b>ჯამი მარაგები</b>              | <b>460,873</b> | <b>3,611,632</b> | <b>111,327</b> |

კომანიის საქმიანობა თევზის მოშენებაა, შესაბამისად მას გააჩნდა ბიოლოგიური აქტივი თევზის სახით და მიღებული პროდუქცია დამუშავებული თევზის და ქვირითის სახით. კომპანია ბიოლოგიურ აქტივს და შესაბამისად მიღებულ პროდუქციას აფასებს რეალური ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის დანახარჯები, რომელიც ერთ კილო თევზზე შეადგენს 12 ლარს. კომპანიის მიერ 2022 წელს პროდუქციის აფასებამ რეალური ღირებულებით შეადგინა 435 213 ლარი ხოლო, 2021 წელს 2 489 221 ლარი. 2020 წელს კომპანიას ცოცხალი თევზი არ ყოლი.

## 12. სხვა მიმდინარე აქტივები

| ლარი                         | 31 დეკემბერი 2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| მოთხოვნა კაპიტალის შევსებაზე |                   | 650,178           | 2,456,912         |
| საგადასახადო აქტივი          | 175               |                   | 2530              |
|                              | <b>175</b>        | <b>650,178</b>    | <b>2,459,442</b>  |

## 13. არამატერიალური აქტივები

| ლარი | პროგრამული უზრუნველყოფა | სულ |
|------|-------------------------|-----|
|------|-------------------------|-----|

**შპს „შავი ზღვის აკვაკულტურის კომპანია“**  
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2022 წლისთვის

|                                                  |              |              |
|--------------------------------------------------|--------------|--------------|
| ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით           | 4,049        | 4,049        |
| შესყიდვები                                       |              | -            |
| გასვლები                                         |              | -            |
| <b>ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b> | <b>4,049</b> | <b>4,049</b> |
| <b>ამორტიზაცია</b>                               |              |              |
| ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით           | 2,461        | 2,461        |
| ამორტიზაცია წლის განმავლობაში                    | 405          | 404.87       |
| <b>ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b> | <b>2,867</b> | <b>2,866</b> |
| <b>წმინდა საბალანსო ღირებულება</b>               |              |              |
| 2022 წლის 1 იანვარს                              | 1,587        | 1,587        |
| <b>2022 წლის 31 დეკემბერს</b>                    | <b>1,182</b> | <b>1,183</b> |

#### 14. ძირითადი საშუალებები

**შპს „ შავი ზღვის აკვაკულტურის კომპანია “**  
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2022 წლისთვის

| ლარი                                        | მიწა    | შენიშვნა-ნაგებობა | მანქანა-დანადგარები | გალები  | სატრასპორტო საშუალებები | საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა | იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა | დაუმთავრებელი მშენებლობა | სხვა   | სულ     |
|---------------------------------------------|---------|-------------------|---------------------|---------|-------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------|---------|
| <b>თვითღირებულება ან ნარჩენი ღირებულება</b> |         |                   |                     |         |                         |                                     |                                     |                          |        |         |
| ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით      | 1307232 | 1877251           | 2672728             | 1979369 | 418964                  | 55777                               | 364959                              | 93852                    | 529885 | 9300016 |
| შესყიდვები                                  |         |                   |                     |         |                         |                                     |                                     | -93852                   | 105104 | 11252   |
| გასვლები                                    |         |                   |                     |         |                         |                                     |                                     |                          |        | 0       |
| ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით   | 1307232 | 1877251           | 2672728             | 1979369 | 418964                  | 55777                               | 364959                              | 0                        | 634989 | 9311268 |
| <b>ცვეთა</b>                                |         |                   |                     |         |                         |                                     |                                     |                          |        |         |
| ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით      | 0       | 444951            | 1052328             | 742726  | 133817                  | 30805                               | 146240                              | 0                        | 177929 | 2728796 |
| ცვეთა წლის განმავლობაში                     |         | 111918            | 308062              | 218122  | 34141                   | 8227                                | 35288                               |                          | 52248  | 768006  |
| გასვლები                                    |         |                   |                     |         |                         |                                     |                                     |                          |        | -       |
| ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით   | 0       | 556869            | 1360389             | 960848  | 167959                  | 39032                               | 181528                              | 0                        | 230177 | 3496801 |
| <b>წმინდა საბალანსო ღირებულება</b>          |         |                   |                     |         |                         |                                     |                                     |                          |        |         |
| 2022 წლის 1 იანვარს                         | 1307232 | 1432299           | 1620400             | 1236643 | 285146                  | 24972                               | 218719                              | 93852                    | 351956 | 6571221 |
| 2022 წლის 31 დეკემბერს                      | 1307232 | 1320382           | 1312338             | 1018521 | 251005                  | 16746                               | 183431                              | 0                        | 404812 | 5814466 |

## 15. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

| ლარი                                   | 31 დეკემბერი 2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|----------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>გრძელვადიანი სასესხო მოთხოვნები</b> |                   |                   |                   |
| გაცემული სესხი დაკავშირებულ მხარესთან  | 1 311 368         | 1 414 852         | 1 403 638         |
|                                        | <b>1 311 368</b>  | <b>1 414 852</b>  | <b>1 403 638</b>  |

## 16. სავაჭრო ვალდებულებები

| ლარი                                               | 31 დეკემბერი 2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|----------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| სავაჭრო ვალდებულებები<br>ადგილობრივ მომწოდებლებთან | 105,453           | 63,961            | 74,359            |
| სავაჭრო ვალდებულებები<br>უცხოელ მომწოდებლებთან     | 3,419,108         | 2,606,103         | 325,730           |
|                                                    | <b>3,524,561</b>  | <b>2,670,064</b>  | <b>400,089</b>    |

## 17. საკუთარი კაპიტალი

### (ა) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კაპიტალის ნომინალურ თანხას კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტში, რომელსაც დამატებულ აქვს დამფუძნებლების დამატებით შენატონები.

### (ბ) დივიდენდები

კომპანიის მფლობელები არიან უფლებამოსილნი დივიდენდის მიღებაზე, მათი გამოცხადებისას გარკვეული პერიოდულობით.

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიის გასანაწილებელი ნაშთი შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, მსს ფასს-ების შესაბამისად მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად.

## 18. კაპიტალის მართვა

კომპანიას კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა არ აქვს, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს რომ შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი, როგორც კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად, ასევე ბაზრის მონაწილეთა შორის ნდობის შესანარჩუნებლად. აღნიშნული მიიღწევა ეფექტური ფულის მენეჯმენტითა და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით.

წლის განმავლობაში კომპანიის მიდგომაში კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით არ ყოფილა ცვლილება. კომპანია არ ექვემდებარება კაპიტალთან მიმართებაში მესამე მხარეთაგან დადგენილ მოთხოვნებს.

## 19. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

კომპანიას ყავს ერთი მეკავშირე კომპანია - შპს ქართული აკვაკულტურის კომპანია, სადაც კომპანია ფლობს 40 %-ს. შპს ქართული აკვაკულტურის კომპანიაში განხორციელებული ინვესტიცია მთლიანად გაუფასურებულია მოგემა ზარალში და სხვა სრულ შემოსავლებში ინვესტორის წილის მიხედვით.

## 20. სესხები

ეს განმარტებითი შენიშვნა მოიცავს ინფორმაციას კომპანიის ამორტიზირებული ღირებულებით წარმოდგენილი პროცენტური სესხების საკონტრაქტო პირობების შესახებ. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკის მიმართ კომპანიის განფენილობის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 20

.

| ლარი                                      | 31 დეკემბერი<br>2022 | 31 დეკემბერი 2021 | 31 დეკემბერი 2020 |
|-------------------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------|
| <b>გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები</b> |                      |                   |                   |
| დამფუძნებლისგან ნასესხები თანხები         | 339,173              | 320,148           | 99,422            |
| საკრედიტო ორგანიზაციისგან მიღებული სესხი  | 15,961               | 546,770           | 1,824,636         |
| <b>მიმდინარე სასესხო ვალდებულებები</b>    |                      |                   |                   |
| დამფუძნებლისგან ნასესხები თანხები         |                      |                   | 33,752            |
| საკრედიტო ორგანიზაციისგან მიღებული სესხი  | 462,764              | 611,209           | 605,010           |
|                                           | <b>817,897</b>       | <b>1,478,128</b>  | <b>2,562,820</b>  |

### (ა) ცვლილებები ვალდებულებებში წარმოშობილი ფინანსური საქმიანობიდან

| ლარი                                                           | კაპიტალი        | სესხები          | სულ              |
|----------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|------------------|
| ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით                         | 619,520         | 1,478,128        | 2,097,648        |
| სესხების აღება                                                 |                 | 51,658           | 51,658           |
| სესხის დაფარვა                                                 |                 | (557,074)        | (557,074)        |
| კაპიტალის ზრდა                                                 | 120,482         |                  | 120,482          |
| <b>სულ ცვლილებები ფინანსური ფულადი ნაკადებიდან</b>             | <b>120,482</b>  | <b>(505,416)</b> | <b>(384,934)</b> |
|                                                                |                 |                  | -                |
| <b>უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობით გამოწვეული ეფექტი</b> | <b>(48,460)</b> | <b>(158,677)</b> | <b>(207,137)</b> |
| <b>სხვა ცვლილებები</b>                                         |                 |                  | -                |
| საპროცენტო ხარჯი                                               |                 | 70,684           | 70,684           |
| პროცენტის დაფარვა                                              |                 | (66,821)         | (66,821)         |
| საწესდებო კაპიტალის შევსება                                    | 691,542         | -                | 691,542          |
| <b>სულ სხვა ცვლილებები ვალდებულებებთან დაკავშირებული</b>       | <b>691,542</b>  | <b>3,862</b>     | <b>695,404</b>   |
| ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით                      | -               | <b>817,897</b>   | <b>817,897</b>   |

**(ბ) პირობები და სესხის დაფარვის ვადები**

დარჩენილი სესხების პირობები შემდეგია:

| ლარი                              | ვალუტა | ნომინალური<br>საპროცენტო<br>განაკვეთი | დაფარვის<br>წელი | 31 დეკემბერი 2022        |                         | 31 დეკემბერი 2021        |                         |
|-----------------------------------|--------|---------------------------------------|------------------|--------------------------|-------------------------|--------------------------|-------------------------|
|                                   |        |                                       |                  | ნომინალური<br>ღირებულება | საბალანსო<br>ღირებულება | ნომინალური<br>ღირებულება | საბალანსო<br>ღირებულება |
| სს ხალიკ ბანკი                    | USD    | 6.50%                                 | 2024             | 478,725                  | 478,725                 | 1,157,980                | 1,157,980               |
| საქართველო                        |        |                                       |                  |                          |                         |                          |                         |
| პაატა ჟღენტი                      | USD    | 6.9%                                  | 2024             | 291,375                  | 291,375                 | 320,148                  | 320,148                 |
| პაატა ჟღენტი                      | USD    | 6.07%                                 | 2025             | 47,798                   | 47,798                  |                          |                         |
| <b>სულ საპროცენტო ვალდებულება</b> |        |                                       |                  | <b>817,897</b>           | <b>817,897</b>          | <b>1,478,128</b>         | <b>1,478,128</b>        |

## 21. რეალური ღირებულებები და რისკების მართვა

### (ა) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და რეალური ღირებულება

რეალური ღირებულების შეფასების მიზანია ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისას ოპერაციის ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისას. თუმცა, შეფასების სუბიექტურობიდან გამომდინარე რეალური ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც შესრულებადი აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვისას ან ვალდებულების გადაცემისას. კომპანიამ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება შეფასების ტექნიკის გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანია რეალური ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს მსს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივების გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულებების გადაცემით შეფასების დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის სტანდარტულ ოპერაციებში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების რეალური ღირებულება დაანგარიშდება მომავალი ძირითადი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან.

### (ბ) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან გამომდინარე, კომპანია შემდეგი რისკების წინაშე იმყოფება:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი.

**(i) რისკის მართვის სისტემა**

კომპანიის ხელმძღვანელობას ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკის მართვის სისტემის დაწესებაზე და გადახედვაზე, ასევე მის განვითარებასა და ზედამხედველობაზე და მფლობელებისათვის მისი მოქმედების შესახებ რეგულარული ანგარიშის წარდგენაზე.

კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა დადგენილია კომპანიაზე რისკების გავლენის განსაზღვრისა და ანალიზისთვის, რისკის შესაბამისი ფარგლებისა და კონტროლების დასადგენად, ასევე რისკის და მისი ფარგლების მონიტორინგისათვის. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა რეგულარულად გადაიხედება მიმდინარე საბაზრო მდგომარეობისა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების გათვალისწინებით. კომპანია ტრენინგებით, მმართველობითი სტანდარტებით და პროცედურებით მიზნად ისახავს, რომ განავითაროს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემო, რომელშიც ყველა დასაქმებული გააცნობიერებს მის როლსა და მოვალეობებს.

მფლობელები ზედამხედველობენ თუ რამდენად შეესაბამება ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული მონიტორინგი კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკას და პროცედურებს და მიმოიხილავს რისკის მართვის სისტემის ადეკვატურობას კომპანიის წინაშე არსებულ რისკებთან დაკავშირებით.

**(ii) საკრედიტო რისკი**

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მეორე მხარე არ შეასრულებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და კომპანიას ძირითადად წარმოეშება გაცემული სესხებიდან, სავაჭრო მოთხოვნებიდან და ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტებისგან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოდგენს რისკის მაქსიმალურ განფენილობას. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური განფენილობა ანგარიშგების თარიღისათვის შემდეგი იყო:

| 'ლარი                         | საბალანსო ღირებულება |                  |                  |
|-------------------------------|----------------------|------------------|------------------|
|                               | 12/31/2022           | 12/31/2021       | 12/31/2020       |
| სავაჭრო მოთხოვნები            | 3,347,425            | 49,591           | 42,454           |
| ფული და ფულის ეკვივალენტები   | 45,665               | 144,725          | 16,899           |
| გაცემული სესხები              | 1,311,368            | 1,414,852        | 1,403,638        |
| აღიარებული ფინანსური აქტივები | <b>4,704,458</b>     | <b>1,609,168</b> | <b>1,462,991</b> |

**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები**

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ფლობდა ფულადი სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს 45 665 ლარის ოდენობით (2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 144 886 ლარი), რომელიც წარმოადგენს მის მაქსიმალურ საკრედიტო განფენილობას ამ აქტივებზე. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ადგილობრივ ბანკებში რომლებიც შეფასებულია რეიტინგით BB-, საკრედიტო სააგენტო Fitch-ის მიერ. ხელმძღვანელობა არ ფიქრობს რომ მეორე მხარეები ვერ შეასრულებენ მათ მოვალეობებს.

### **სავაჭრო მოთხოვნები**

კომპანიის საკრედიტო რისკის განფენილობაზე ძირითადად გავლენას ახდენს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. კომპანიის მომხმარებელთა ბაზა, რომელიც მოიცავს იმ ინდუსტრიის და ქვეყნის თანდაყოლილ რისკს, რომელშიც მომხმარებლები ფუნქციონირებენ, ნაკლები გავლენის მქონეა საკრედიტო რისკზე. გეოგრაფიულად, ჯგუფის საკრედიტო რისკის მთელი განფენილობა კონცენტრირებულია საქართველოში.

კომპანია არ ითხოვს უზრუნველყოფას მისი სავაჭრო მოთხოვნების მიმართ.

### **(iii) ლიკვიდურობის რისკი**

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფაროს თავისი ფინანსური ვალდებულებები ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივების საშუალებით. კომპანიის მიერ ლიკვიდურობის მართვის მიდგომა არის, რამდენადაც შესაძლებელია გადამოწმება იმისა, რომ ვალდებულების გაჩენისას, კომპანიას ყოველთვის ქონდეს დავალიანების შესაბამისი გადახდისუნარიანობა, როგორც ჩვეულ ასევე სტრესულ სიტუაციაში, მისი რეპუტაციის რისკის ქვეშ დაყენების თავიდან აცილებითა და დანაკარგების წარმოშობის გარეშე.

როგორც წესი, კომპანია რწმუნდება რომ აქვს საკმარისი ნაღდი ფული დაფაროს მოსალოდნელი საოპერაციო დანახარჯები 30 დღიანი პერიოდისთვის მოთხოვნისამებრ, ფინანსურ ვალდებულებების შესრულების ჩათვლით; ეს გამორიცხავს პოტენციურ გავლენას ექსტრემალური სიტუაციების დროს, რაც შეუძლებელია გათვლილ იქნეს წინასწარ, როგორიცაა სტიქიური მოვლენები.

კომპანიას არ აქვს ლიკვიდური რისკის მართვის ფორმალური პოლიტიკა.

იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას წარმოექმნება ლიკვიდურობის პრობლემები, შეუძლია მოიპოვოს დაფინანსება მისი მფლობელისგან.

### **(iv) საბაზრო რისკი**

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო კონვერტაციის განაკვეთების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის შემოსავალზე ან მის მფლობელობაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების საფუძველზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

კომპანია არ მიმართავს ჰეჯირების პრაქტიკას, მოგება ან ზარალში ვოლუტარულობის სამართავად.

### სავალუტო რისკი

კომპანიის წინაშე არსებობს სავალუტო რისკი, რამდენადაც არსებობს შეუსაბამობა იმ ვალუტებს შორის რომლებითაც ამონაგები, შესყიდვები და სესხებია დენომინირებული და კომპანიის სამუშაო ვალუტას შორის. კომპანიას აქვს განფენილობა სავალუტო რისკის მიმართ ამონაგებთან, შესყიდვებთან და სესხებთან მიმართებით, რადგან ისინი დენომინირებულია ვალუტაში, რომელიც განსხვავდება კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან, ძირითადად აშშ დოლართან.

კომპანიისთვის განფენილობა სავალუტო რისკის მიმართ შემდეგი გახლდათ:

| 'ლარი                          | აშშ დოლარში<br>დენომინირებული<br>31 დეკემბერი<br>2022 | ევრო<br>დენომინირებული<br>31 დეკემბერი<br>2022 | აშშ დოლარში<br>დენომინირებული<br>31 დეკემბერი<br>2021 | ევრო<br>დენომინირებული<br>31 დეკემბერი<br>2021 |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| ფული და ფულის<br>ეკვივალენტები | 19,773                                                |                                                | 120,489                                               |                                                |
| სესხები                        | (817,897)                                             | -                                              | (1,478,128)                                           | -                                              |
| სავაჭრო<br>ვალდებულებები       | (3,419,108)                                           | -                                              | (2,606,103)                                           |                                                |
| <b>წმინდა განფენილობა</b>      | <b>(4,217,232)</b>                                    | <b>-</b>                                       | <b>(3,963,742)</b>                                    | <b>-</b>                                       |

შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლის კურსები გამოიყენებოდა წლის განმავლობაში:

| ლარში      | საშუალო კურსი |       |       | ანგარიშგების წარდგენის<br>თარიღისთვის |                   |                         |
|------------|---------------|-------|-------|---------------------------------------|-------------------|-------------------------|
|            | 2,022         | 2,021 | 2020  | 31<br>დეკემბერი<br>2022               | 1 იანვარი<br>2021 | 31<br>დეკემბერი<br>2020 |
| აშშ დოლარი | 2.910         | 3.221 | 3.221 | 2.702                                 | 3.098             | 3.277                   |
| ევრო       | 3.068         | 3.814 | 3.814 | 2.884                                 | 3.504             | 4.023                   |

### მგრძნობელობის ანალიზი

ლარის კურსის გამყარება (გაუფასურება), როგორც ქვემოთაა მითითებული, აშშ დოლართან მიმართებაში 31 დეკემბრის მდგომარეობით გავლენას მოახდენდა უცხოურ ვალუტაში

დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და წმინდა მოგებაზე ან ზარალზე ქვემოთ ნაჩვენები თანხების მიხედვით. ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მათ შორის საპროცენტო განაკვეთები უცვლელია და უგულებელყოფს პროგნოზირებადი გაყიდვებისა და შესყიდვების გავლენას.

#### მგრძნობელობის ანალიზი

| ლარი                           | მოგება ან ზარალი |                |
|--------------------------------|------------------|----------------|
|                                | გამყარება        | გაუფასურება    |
| 31 დეკემბერი 2022              |                  |                |
| აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა) | (421,723)        | 421,723        |
| ევრო (10%-იანი მოძრაობა)       | -                | -              |
|                                | <b>(421,723)</b> | <b>421,723</b> |

#### *(v) საპროცენტო განაკვეთის რისკი*

საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობა ძირითადად აისახება სესხების რეალურ ღირებულებაზე (სესხი ფიქსირებული განაკვეთით) ან მათი მომავალ ფულადი სახსრების მოძრაობაზე (სესხი ცვალებადი განაკვეთით) ზეგავლენით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ოფიციალური პოლიტიკა, განსაზღვროს რისკის მიმართ კომპანიის განფენილობის რა ნაწილი უნდა იყოს ფიქსირებული და რა ნაწილი ცვალებად განაკვეთზე დამოკიდებული. თუმცა, თითოეული სესხის აღებისას ხელმძღვანელობა საზღვრავს, სესხის ვადის ამოწურვამდე კომპანიისთვის რომელი უფრო ხელსაყრელი იქნება - სესხის ფიქსირებული განაკვეთი თუ ცვალებადი.

#### *საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ განფენილობა*

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის კომპანიის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი იყო:

| ლარი                                 | ფინანსური ვალდებულებები |                   |
|--------------------------------------|-------------------------|-------------------|
|                                      | 31 დეკემბერი 2022       | 31 დეკემბერი 2021 |
| ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები |                         |                   |
| ფინანსური ვალდებულებები              | 817,897                 | 1,478,128         |
|                                      | <b>817,897</b>          | <b>1,478,128</b>  |

*რეალური ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის*

კომპანია ფიქსირებულგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს არ აღრიცხავს, რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად,

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები მოგება ან ზარალსა და კაპიტალზე გავლენას ვერ იქონიებს.

## 22. პირობითი ვალდებულებები

### (ა) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების ფაზაშია, შესაბამისად მსოფლიოს სხვა ნაწილისათვის მიღებული სადაზღვევო დაცვის ბევრი ფორმა ჯერჯერობით საქართველოში სრულიად ხელმისაწვდომი არ არის. კომპანიას არ აქვს სრული სადაზღვევო დაფარვა საკუთარ ძირითად საშუალებებზე, ბიზნეს საქმიანობის შეჩერებაზე ან მესამე პირთა მიმართებაში ქონებრივ ან გარემოსდაცვით ვალდებულებაზე, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას კომპანიის საკუთრებაზე მომხდარი უბედური შემთხვევების შედეგად ან ოპერაციებთან დაკავშირებით. სანამ კომპანია არ მიიღებს შესაფერის სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ შესაძლოა ზარალს ან ზოგიერთი აქტივის განადგურებას შეიძლება ჰქონდეს არსებითად საზიანო გავლენა კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

### (ბ) სასამართლო დავა

ხელმძღვანელობის აზრით, არ არსებობს მიმდინარე სასამართლო პროცესები ან სხვა სამართლებრივი მოთხოვნები, რომლებმაც შესაძლოა არსებითი ეფექტი იქონიონ კომპანიის ოპერაციებსა ან ფინანსურ მდგომარეობაზე და რომლებიც არ არის აღიარებული ან განმარტებული ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

### (გ) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დააკისროს დამატებითი საგადასახო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

## 23. დაკავშირებული მხარეები

### (ა) მაკონტროლებელ მხარეებთან ურთიერთობა

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია მფლობელობაშია სულხან შაველიძის, შპს ზღვის პროდუქტების და შპს პალიასტომი 2004-ის, შესაბამისად ისინი არიან საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეები, როგორც ეს განმარტებულია შენიშვნა 1 (ბ)

## (ბ) წამყვან ხელმძღვანელობასთან დაკავშირებული ოპერაციები

### *წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება*

ხელმძღვანელობის მმართველმა რგოლმა წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც მოცემულია როგორც დასაქმებულთა ანაზღაურება:

|           |               |
|-----------|---------------|
| ლარი      | <b>2022</b>   |
| ხელფასები | <b>50 854</b> |

## (გ) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანიის სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განმარტებულია ქვემოთ:

| ლარი               | ოპერაციის ღირებულება<br>2022 წლის 31 დეკემბერს<br>დასრულებული წლისთვის | გადაუხდელი ნაშთი |            |            |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------|------------|------------|
|                    |                                                                        | 2022             | 31.12.2022 | 01.01.2022 |
| გაცემული სესხები:  |                                                                        |                  |            |            |
| მეკავშირე კომპანია | 76,939                                                                 | 1,311,368        | 1 414 852  |            |
|                    | 76,939                                                                 | 1,311,368        | 1 414 852  |            |

## 24. შემდგომი მოვლენები

ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მნიშვნელობან მოვლენას ადგილი არ ქონია.

## 25. შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

## 26. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა კომპანიის მიერ თანმიმდევრულადაა გამოყენებული ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა პერიოდის მიმართ.

ქვემოთ მოყვანილია მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინდექსი, რომლის დეტალები ხელმისაწვდომია მომდევნო გვერდებზე:

|                                                 |    |
|-------------------------------------------------|----|
| (ა) შემოსავალი                                  | 24 |
| (ბ) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები             | 24 |
| (გ) უცხოური ვალუტა                              | 25 |
| (დ) დასაქმებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები | 25 |
| (ე) მოგების გადასახადი                          | 25 |
| (ვ) მარაგები                                    | 26 |
| (ზ) ძირითადი საშუალებები                        | 26 |
| (თ) არამატერიალური აქტივები                     | 27 |
| (ი) ფინანსური ინსტრუმენტები                     | 28 |
| (კ) საწესდებო კაპიტალი                          | 29 |
| (ლ) გაუფასურება                                 | 29 |
| (მ) იჯარა                                       | 31 |
| (ნ) ინვესტიციის აღრიცხვა მეკავშირე საწარმოში    | 32 |

## (ა) შემოსავალი

### *გაყიდული საქონელი*

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში შეფასებულია მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულებით, წმინდა უკუგებით, სავაჭრო ფასდაკლებების და მოცულობითი ფასდაკლების გათვალისწინებით. შემოსავალი აღიარდება როდესაც დამაჯერებელი მტკიცებულებები არსებობს, ჩვეულებრივ როგორც წესი გაყიდვის ხელშეკრულება, რაც ნიშნავს რომ მნიშვნელოვანი მფლობელობის რისკი და სარგებელი გადასულია მომხმარებელზე, მისაღები თანხების ანაზღაურება შესაძლებელია, დაკავშირებული ხარჯები და საქონლის შესაძლო დაბრუნების ალბათობის შეფასება სანდოა, საქონელთან დაკავშირებით მენეჯმენტის ჩართულობის გაგრძელება აღარ ხდება, და შემოსავლის ოდენობა შეიძლება შეფასდეს საიმედოდ. თუ სავარაუდოა რომ ფასდაკლება იქნება გაცემული, და მისი თანხობრივად შეფასება საიმედოდაა შესაძლებელი, მაშინ ფასდაკლება აღიარდება როგორც შემოსავლის შემცირება გაყიდვის აღიარებისას, როდესაც მფლობელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი გადაეცემა.

## (ბ) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

კომპანიის ფინანსური ხარჯები მოიცავს:

- საპროცენტო ხარჯები;
- საპროცენტო შემოსავლები;
- უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფინანსურ აქტივებზე და ფინანსურ ვალდებულებებზე;

საპროცენტო ხარჯების და შემოსავლების აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობით გამოწვეული მოგება ან ზარალი აისახება ნეტო საფუძველზე როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური დანახარჯი გამომდინარე იქედან არის თუ არა უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა მოგების ან წმინდა ზარალის პოზიციამ.

## **(გ) უცხოური ვალუტა**

### **(i) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში**

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტით მიღებული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე, წარმოადგენს, პერიოდის დასაწყისში არსებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთითა და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში და რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით, გადაყვანილია სამუშაო ვალუტაში იმ თარიღის კურსით, როდესაც მოხდა რეალური ღირებულების განსაზღვრა. არაფულადი აქტივები, რომლის ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია, გადაყვანილია სამუშაო ვალუტაში ოპერაციის მოხდენის თარიღის შესაბამისი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგება ან ზარალში.

### **(დ) დასაქმებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები**

დასაქმებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოების ვალდებულება შეფასებულია არადისკონტირებულ საფუძველზე და აღიარდება ხარჯად დაკავშირებული სერვისის მიწოდებასთან ერთად. ვალდებულება აღიარებულია მოსალოდნელი ღირებულებით, რაც გადახდილ იქნება მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის სახით თუ კომპანიას აქვს მიმდინარე საკონტრაქტო ან კონსტრუქციული ვალდებულება რომ გადაიხადოს ეს თანხა და წარსულში მიწოდებული სერვისის შედეგად დაქირავებულის მხრიდან და ვალდებულებაც შეიძლება შეფასდეს საიმედოდ.

### **(ე) მოგების გადასახადი**

#### **(i) მიმდინარე გადასახადი**

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არიან ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე; ე.ი ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც მეწილეებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციებიც დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან განთავისუფლებულ პირებთან,

რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო დაბეგვრის ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობას, უფასო მიწოდებებს და დადგენილ ნორმას გადაცდენილ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ჩათვლა ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე მოგების გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც ხორციელდება დივიდენდების გადახდა.

## (ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო ბაზას და მათ საბალანსო ღირებულებებს და, შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშვება.

## (ვ) მარაგები

ბიოლოგიური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას გარდა ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ფასდება გაყიდვისათვის საჭირო შეფასებული დანახარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულებით.

სხვა მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგების ღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე და მათი ადგილზე მიწოდებასა და სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად საჭირო სხვა ხარჯებს.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში მარაგების მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯების მოსალოდნელი ღირებულება.

## (ზ) ძირითადი საშუალებები

### (i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, გარდა მიწისა, შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია აქტივის შეძენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება მოიცავს მასალების, შრომითი და სხვა ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯების ღირებულებას, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და მოსწორების სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილად.

როდესაც ძირითადი საშუალების ცალკეულ მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, მათი აღრიცხვა ხდება ცალ-ცალკე (მთავარი კომპონენტები), როგორც აღნიშნული აქტივის ძირითადი კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა, და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

#### (ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ იგი უზრუნველყოფს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ჩანაცვლებული კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები აისახება მოგება-ზარალში გაწევისთანავე.

#### (iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულზე ცვეთის დარიცხვა იწყება მისი დამონტაჟებისა და მზადყოფნა მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო კომპანიის შიდა ძალებით შექმნილ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა იწყება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მოყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა გაანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი სავარაუდო ნარჩენი ღირებულება.

ზოგადად ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის მიხედვით, აქტივების თითოეული ნაწილისთვის შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში და აისახება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების ერთეულების მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

|                                                           |             |
|-----------------------------------------------------------|-------------|
| • სატრანსპორტო საშუალებები                                | 5-10 წელი;  |
| • საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა და სხვა აღჭურვილობა | 5-10 წელი;  |
| • მანქანა-დანადგარები                                     | 5-15 წელი;  |
| • შენობა-ნაგებობები                                       | 10-15 წელი; |
| • გალიები                                                 | 10 წელი;    |
| • იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა                     | 5-15 წელი;  |
| • სხვა                                                    | 5-10 წელი;  |

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო წელს და კორექტირდება საჭიროებისამებრ.

#### (თ) არამატერიალური აქტივები

კომპანიის მიერ შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა და სხვა არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, მათი შეფასება ხდება თვითღირებულებაზე დაგროვილი ცვეთის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

#### (i) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯების კაპიტალიზაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის ზრდის კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა ხარჯი აღიარდება მოგება ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

## (ii) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია გაანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი სავარაუდო ნარჩენი ღირებულება.

ამორტიზაცია ზოგადად აღიარდება მოგება ან ზარალში წრფივი მეთოდის მიხედვით არამატერიალური აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, იმ თარიღიდან, როდესაც ისინი არიან მზად გამოყენებისათვის, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრულია ხარჯის რეალური და სისტემატიური ასახვისათვის მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში.

განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში შემდეგია:

- პროგრამული უზრუნველყოფა 10 წელი

ამორტიზაციის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო წელს და კორექტირდება საჭიროებისამებრ.

## (i) ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია ახდენს არაწარმოებული ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას შემდეგ კატეგორიებში: სესხები და მოთხოვნები, ფული და ფულის ეკვივალენტები.

კომპანია ახდენს არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირებას სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში.

### (i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები - აღიარება და აღიარების შეწყვეტა

კომპანია სესხებსა და მოთხოვნებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის იმ თარიღში, როდესაც კომპანია ხდება სახელშეკრულებო ინსტრუმენტის ხელშეკრულების მხარე.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ხელშეკრულების უფლებები აქტივისგან წარმოქმნილ ფულად ნაკადებზე იწურება, ან ეს უფლება ხელშეკრულების საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. გადაცემული ფინანსური აქტივიდან წარმოქმნილი ნებისმიერი სარგებელი, რომელიც შექმნილია ან რომელსაც ფლობს კომპანია, აღიარდება როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას მას შემდეგ, რაც დაიფარება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გადაფარვა და წმინდა თანხებით წარდგენა ხდება მხოლოდ და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა კომპანიას გააჩნია აღნიშნული გადაფარვის სამართლებრივი საფუძველი და განზრახული აქვს მოახდინოს ანგარიშსწორება წმინდა საფუძველზე ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული უფლება ურთიერთგადაფარვაზე, თუ ეს უფლება არ არის მომავალში მოსახდენ ფაქტზე დამოკიდებული და განხორციელებადია ჩვეულების საკმარისობის პირობებში და კომპანიის თუ ყველა ჩართული მხარის დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების დროს.

### **სესხები და მოთხოვნები**

სესხები და მოთხოვნები განეკუთვნება ფინანსური აქტივების კატეგორიას, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადასახდელებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. მსგავსი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც რეალურ ღირებულებას დამატებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ოპერაციის დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, სესხები და მოთხოვნები იზომება ამორტიზირებადი ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამოკლებით.

სესხების და მოთხოვნების კატეგორია მოიცავს შემდეგ ფინანსური აქტივების ჯგუფებს: სავაჭრო მოთხოვნები როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 9, გაცემული სესხები როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 12 და ფული და ფულის ეკვივალენტები როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 8.

### **ფული და ფულის ეკვივალენტები**

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და საბანკო ნაშთებს მიმდინარე ანგარიშებზე, სამი ან ნაკლებთვიანი დაფარვის ვადით.

#### **(ii) არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება**

კომპანია ახდენს არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში. მსგავსი ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გამოკლებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქციული დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, აღნიშნული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზირებადი ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავენ სესხებს, როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 17, სავაჭრო ვალდებულებებს როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 16 და სხვა ვალდებულებები.

### **(კ) საწესდებო კაპიტალი**

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალი.

### **(ლ) გაუფასურება**

#### **(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები**

ფინანსური აქტივი, რომელიც არ აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით, მათ შორის კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციები, ფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის იმის განსაზღვრად, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. ფინანსური აქტივი გაუფასურებულად ითვლება, თუ ობიექტური მტკიცებულება მიუთითებს, რომ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ მოხდა ისეთი მოვლენები, რამაც უარყოფითი გავლენა იქონია აქტივიდან მისაღებ იმ შეფასებულ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასებაც შესაძლებელია.

ფინანსური აქტივის გაუფასურების შესაძლო ობიექტური მტკიცებულებებია:

- მოვალის მხრიდან ვადაგადაცილება ან საერთოდ უარის თქმა ვალის დაფარვაზე;
- კომპანიის მხრიდან ვადადამდგარი მოთხოვნების რესტრუქტურისაგან ისეთი პირობებით, რომლებიც სხვა შემთხვევაში კომპანიის მიერ არ იქნება განსაზღვრული;
- დებიტორის ან ფასიანი ქაღალდების გამომშვების გაკოტრების საფრთხის არსებობა;
- კომპანიაში შემავალი მსესხებლების გადახდის მაჩვენებელში უარყოფითი ცვლილებები;

- გადაუხდელობასთან დაკავშირებული ეკონომიკური პირობები;
- ფასიანი ქაღალდისთვის აქტიური ბაზრის გაქრობა; ან
- დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ მოსალოდნელია ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემცირება.

*ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები*

კომპანია სესხების და მოთხოვნების გაუფასურების მტკიცებულებას განიხილავს, როგორც ცალკეულ, ასევე ჯგუფურ დონეზე. ყველა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხი და მოთხოვნა მოწმდება სპეციფიკური გაუფასურების დადგენის კუთხით. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე ყველა სესხზე და მოთხოვნაზე, რომელზედაც კონკრეტული გაუფასურება ჯერ არ არის დადგენილი, ხორციელდება გაუფასურების ჯგუფური შეფასება იმ ნებისმიერი სახის ზარალის დასადგენად, რომელიც მოხდა, მაგრამ ჯერ არ არის გამოვლენილი. ის სესხები და მოთხოვნები, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი არ არის, ფასდება ჯგუფურად გაუფასურებაზე რისკის საერთო მახასიათებლების მიხედვით.

გაუფასურების ჯგუფური შეფასების დროს, კომპანია იყენებს საექვო ვალებთან დაკავშირებით წინა წლებში დაგროვილ გამოცდილებას, მათი ამოღების დროსა და დანაკარგებთან დაკავშირებულ ალბათობებს. ეს ალბათობები კორექტირდება ხელმძღვანელობის მოსაზრების მიხედვით, კერძოდ, არის თუ არა მიმდინარე ეკონომიკური და საკრედიტო მდგომარეობა ისეთი, რომ რეალური წაგება შესაძლოა მეტი ან ნაკლები იყოს ისტორიული მონაცემების მიხედვით შეფასებულ რაოდენობაზე.

გაუფასურების ზარალი გაანგარიშდება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში და აისახება მოთხოვნების რეზერვის ანგარიშზე. როდესაც კომპანია მიიჩნევს, რომ არ არსებობს აქტივის ამოღების რეალური პერსპექტივები, ჩამოიწერება შესაბამისი თანხები. გაუფასურების აქტივის პროცენტის აღიარება გრძელდება განმუხტვის ფასდაკლების გზით. როდესაც შემდგომი მოვლენები იწვევს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შემცირებას და ეს მოვლენა ობიექტურად შეიძლება უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ წარმოშობილ მოვლენას, გაუფასურების ზარალის კლება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაზე აისახება შებრუნებული სახით.

*(ii) არაფინანსური აქტივები*

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა) გადაიხედება ანგარიშგების წარდგენის ყოველი თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების ტესტის მიზნით, აქტივები რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოღინების წარმოქმნას განგრძობითი სარგებლობისთვის, რომლებიც დამოუკიდებელნი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოღინებისგან ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისგან (CGU).

კომპანიის კორპორაციული აქტივები არ ახდენენ ცალკე ფულადი ნაკადების გენერირებას და ისინი გამოიყენება ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთზე მეტი ერთეულის მიერ. კორპორაციული აქტივები მიეკუთვნება ფულადი ნაკადის წარმომქმნელ ერთეულს გონივრულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე, იმ ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურების შეფასების ფარგლებში, რომელსაც კორპორაციული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და რეალურ ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის მოსალოდნელ ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალი აისახება მოგება ან ზარალში. ფულადი ნაკადის წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი დაერიცხება აქტივის ერთეულს პროპორციული გადანაწილების საფუძველზე და შეამცირებს ფულადი ნაკადის წარმომქმნელ ერთეულში შემავალი აქტივების საბალანსო ღირებულებას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის თაობაზე, შემცირდა თუ არა ზარალი ან კვლავაც არსებობს თუ არა ზარალი. გაუფასურების ზარალი უკუგატარებას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

## (მ) იჯარა

იჯარები საოპერაციოა და იჯარით აღებული აქტივები არ არის აღიარებული კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საოპერაციო იჯარის გადასახდელები აღიარებულია მოგება ან ზარალში წრფივი მეთოდის საფუძველზე იჯარის პირობების შესაბამისად.

## (ნ) ინვესტიციის აღრიცხვა მეკავშირე საწარმოში

კომპანიას მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის აღსარიცხავად იყენებს წილობრივ მეთოდს.

წილობრივი მეთოდის მიხედვით, ინვესტიცია თავდაპირველად უნდა აღიარდეს ოპერაციის (გარიგების) ფასით (რომელიც მოიცავს გარიგების დანახარჯებს), ხოლო შემდგომში ინვესტიციის ღირებულება კორექტირდება, რათა ასახოს ინვესტორის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში.

თუ ინვესტორის წილი მეკავშირე საწარმოს ზარალში ტოლია ან აღემატება მეკავშირე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებას, ინვესტორმა შემდგომი პერიოდის ზარალში უნდა შეწყვიტოს თავისი წილის აღიარება. მას შემდეგ, რაც ინვესტორის წილი ნულამდე შემცირდება, წარმოიქმნება დამატებითი ზარალი, რომელიც ინვესტორმა უნდა აღიაროს ანარიცხის სახით (იხილეთ 21-ე განყოფილება - „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“) მხოლოდ იმ ოდენობით, რომელიც ტოლია ინვესტორის მიერ მეკავშირე საწარმოს სახელით აღებული იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებების, ან მისი სახელით განხორციელებული გადახდების ოდენობით. თუ მეკავშირე საწარმო მოგვიანებით აღიარებს მოგებას, ინვესტორი თავის წილს მეკავშირე საწარმოს

მოგებაში მას შემდეგ აღიარებს, როდესაც იგი გაუტოლდება მის წილს ზარალში, რომელიც არ აღიარებულა.